

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 718/2
Podgorica, 18.04.2023. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru NVO „Media centar“ iz Podgorice (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod 02-718 od 20.03.2023. godine), direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Odbija se prigovor NVO „Media centar“ iz Podgorice, akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-718 od 20.03.2023. godine, na rad Javnog preduzeća „Radio i Televizija Crne Gore“ iz Podgorice, kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-718 od 20.03.2023. godine).
2. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
3. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
4. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 20. marta 2023. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je prigovor NVO „Media centar“ iz Podgorice na rad javnog preduzeća „Radio i Televizija Crna Gore“ iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ - TVCG1 (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-718 od 20.03.2023. godine), u vezi sa prilogom emitovanim dana 11. marta 2023. godine u centralnoj informativnoj emisiji „Dnevnik 2“.

Podnosilac prigovora navodi da je „prekršen Pravilnik ... emitera TVCG (potvrđen od strane Agencije za elektronske medije) usvojen povodom praćenja predizborne kampanje za predsjedničke izbore 19. marta 2023“, kojim je „u članu 9 utvrđeno 'Javni servis će sve kandidate za izbor predsjednika tretirati jednako', jer je „u okviru Dnevnika 2 a u posebno odvojenom bloku posvećenom izborima, emitovan izvod iz intervjua jednog od kandidata, Mila Đukanovića, dat upravo TVCG“, pri čemu „u samom izbornom bloku nisu emitovane izjave drugih predsjedničkih kandidata kojih je zasigurno bilo tog dana“. Podnosilac prigovora ističe da je na ovaj način „favorizovan kandidat Đukanović u odnosu na ostale kandidate“, kao i da je „u okviru istog izbornog bloka emitovan prilog sa press konferencije povodom odluke Glavnog odbora građanskog pokreta URA da podrži kandidata Bečića“, i da je „nejasno zašto nejednako tretira kandidate u izbornom bloku koji emituje u okviru Dnevnika 2“, pa smatra da je „izjava data u okviru predstavljanja na TVCG mogla biti emitovana u okviru glavnog izbornog bloka koji se emituje na Parlamentarnom kanalu iza Dnevnika 2 u okviru predviđena 3 minuta za predstavljanje poruka kandidata“, pa „time bilo koji kandidat ne bi bio privilegovani“.

Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 23.03.2023. godine (akt broj 02-717/1 od 23.03.2023. godine).

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog programskog sadržaja došlo do kršenja standarda propisanih Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Članom 55 st. 6 al. 1 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) propisana je obaveza emitera da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.

- Članom 11 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 35/11, 07/16 i 8/19) propisano je da programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.
- Članom 96a Zakona političko oglašavanje je definisano kao oglašavanje, sa ili bez finansijske nadoknade, kojim se preporučuje podnosilac potvrđene izborne liste ili kandidat ili njihove aktivnosti, ideje ili politički stavovi, na koje se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na oglašavanje, pri čemu se političko oglašavanje ne uračunava u dozvoljeno vrijeme trajanja oglašavanja u smislu ovog zakona.
- Članom 53a stav 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika („Sl. list Republike Crne Gore“, br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, „Sl. list Savezne Republike Jugoslavije“, br. 73/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06, „Sl. list Crne Gore“, br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18, 109/20) propisano je da su Televizija Crne Gore i Radio Crne Gore obavezni su da, u vrijeme izborne kampanje, u odgovarajućim blokovima komercijalnog marketinga, na kanalu TV, odnosno programu Radija, čija je vidljivost i čujnost obezbijedena na cijeloj teritoriji Crne Gore, podnosiocima potvrđenih izbornih lista obezbijede ravnopravno i svakodnevno besplatan prostor za emitovanje:
 - političko-propagandnih TV-klipova, odnosno audio-klipova, u svim blokovima političkog marketinga, u obimu ne manjem od 200 sekundi dnevno, zavisno od planiranog broja reklamnih blokova političkog marketinga;
 - 3-minutnih izvještaja sa promotivnog skupa, dva puta dnevno, u terminima odmah nakon centralnih večernjih informativnih emisija TV i Radija.

Takođe je propisano da proizvodnja ovih sadržaja spada u obavezu podnosioca izborne liste koja se promovise (u ovom slučaju kandidata).

Istim članom (stav 3), propisano je da su lokalni i regionalni javni emiteri obavezni da, u vrijeme izborne kampanje, u blokovima komercijalnog marketinga, čija je čujnost i vidljivost obezbijedena na cijeloj teritoriji jedinice lokalne samouprave, podnosiocima potvrđenih izbornih lista obezbijede ravnopravno i svakodnevno besplatan prostor za emitovanje u obimu iz stava 1 ovog člana.

- Članom 64b Zakona o izboru odbornika i poslanika određeno je da Skupština posebnom odlukom obrazuje Odbor za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije, koji je nadležan da prati i nadgleda primjenu odredaba ovog zakona koje se odnose na obaveze medija u predizbornoj kampanji, a naročito:
 - 1) razmatra prigovore na postupanje medija i o njima zauzima stavove i donosi zaključke;
 - 2) upozorava medije za postupanje u skladu sa ovim zakonom i otklanjanje eventualnih nepravilnosti;
 - 3) javno objavljuje svoje stavove i zaključke;
 - 4) obavještava Agenciju za elektronske medije i nadležne organe medija o kršenju odredaba ovog zakona od strane medija, radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti prema mediju koji postupa suprotno zakonu.
- Članom 2 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za predsjednika Crne Gore, koji će biti održani 19. marta 2023. godine („Sl. list Crne Gore“, br. 8/23, u daljem tekstu: Pravilnik o izborima), propisano je da se medijsko predstavljanje ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima kandidata, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju.
- Članom 3 Pravilnika o izborima propisano je da se medijsko predstavljanje kandidata u toku izborne kampanje ostvaruje u okviru političko-informativnog programa, kao i u precizno označenim blokovima političkog oglašavanja. Takođe je propisano da se predstavljanje u okviru informativno-političkih programa ostvaruje kroz debate, sučeljavanja, intervjue i druge posebne emisije, koje se emituju bez novčane ili druge nadoknade, isključivo posvećene izborima, u

kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjem kandidata. Istim članom je propisano i da se političko oglašavanje ostvaruje u vidu besplatnih ili plaćenih oglasa, najava i izvještaja sa promotivnih skupova.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, te uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je, dana 10. marta 2023. godine emitovao informativni program „Dnevnik“ u terminu od 19:29:15 do 20:03:03 sati (33 minuta 48 sekundi) i u okviru istog, u terminu od 19:30:13 do 19:38:02 sati (7 minuta 49 sekundi) dio posvećen predsjedničkim izborima održanim 19. marta 2023. godine. Tokom navedenog segmenta, u terminu od 19:36:48 do 19:37:56 sati (1 minut 8 sekundi), emitovano je medijsko predstavljanje predsjedničkog kandidata g. Jakova Milatovića, u formi izvoda iz intervjua datog emiteru. Opis priloga dat je u nastavku.

Najava (voditeljka u studiju): „*Ranije danas predsjednički kandidat Pokreta Evropa sad Jakov Milatović, poručio je gostujući u emisiji 'Intervju' na Javnom servisu da je na predstojećim izborima jedini garant koji će omogućiti da se sruši režim aktuelnog predsjednika Mila Đukanovića. Ukoliko ne uđe u drugi krug, podržaće, kaže, svakog kandidata koji se bori protiv nepravde, podjela i siromaštva. 'Intervju' gledajte u 20:30 na Parlamentarnom programu.*“

U nastavku je emitovana izjava predsjedničkog kandidata g. Jakova Milatovića.

Jakov Milatović: „*Čini mi se da, me čini, zaista, najboljim kandidatom, trenutno, na ovim predsjedničkim izborima i mislim da su to negdje građani već prepoznali i da će, upravo, upravo, se to i desiti. Ali mislim da je, takođe, svima jasno da, uz sve ovo što sam do sada govorio i što sam radio, da sam ja čovjek koji će i koji je do sada, podržavao i koji će uvijek podržavati svakoga ko se bori protiv nepravde, podjela i siromaštva koje u Crnoj Gori je do sada, čini mi se najviše predstavljao gospodin Đukanović.*“

2. Emiter je, dana 11. marta 2023. godine emitovao informativni program „Dnevnik“ u terminu od 19:29:16 do 19:58:26 sati (29 minuta 10 sekundi) i u okviru istog, u terminu od 19:30:21 do 19:37:23 sati (7 minuta 2 sekunde) dio posvećen predsjedničkim izborima. Tokom navedenog segmenta, u terminu od 19:34:20 do 19:35:14 sati (54 sekunde), emitovano je medijsko predstavljanje predsjedničkog kandidata g. Mila Đukanovića, u formi izvoda iz intervjua datog emiteru. Opis priloga dat je u nastavku.

Najava (voditeljka u studiju): „*Lider DPS-a i aktuelni predsjednik Milo Đukanović ubijeđen je da će pobijediti na predstojećim izborima, stoga, kaže, i ne razmišlja o tome kome, koga bi, eventualno podržao u drugom krugu. Intervju sa Đukanovićem gledajte večeras u 20 sati i 30 minuta na Parlamentarnom kanalu.*“

U nastavku je emitovana izjava predsjedničkog kandidata g. Mila Đukanovića.

Milo Đukanović: „*Ne razmišljam ni teorijski o tome. Dakle, siguran sam da ću biti pobjednik ovih izbora, naravno, u svaku, u svaku političku utakmicu ulazim sa namjerom da pobijedim u prvoj šansi koja se ukazuje u prvom krugu. Ne smatram nikakvom tragedijom ako se utakmica produži, ako bude trajala u drugom krugu. Dakle, mislim da nema, da, da, da..., prosto u domenu je nerealno, teorijskog da ja budem neko ko treba da podržava druge kandidate. Dakle, ja mislim da ću ja biti akter te trke do kraja i da ću biti pobjednik.*“

3. Emiter je, dana 12. marta 2023. godine emitovao informativni program „Dnevnik“ u terminu od 19:29:14 do 20:02:00 sati (32 minuta 46 sekundi) i u okviru istog, u terminu od 19:45:46 do 19:48:03 sati (2 minuta 17 sekunde) dio posvećen predsjedničkim izborima. Tokom navedenog segmenta, u terminu od 19:46:59 do 19:47:56 sati (57 sekundi), emitovano je medijsko predstavljanje predsjedničkog kandidata g. Andrije Mandića, u formi izvoda iz intervjua datog emiteru. Opis priloga dat je u nastavku.

Najava (voditeljka u studiju): „*A jedan od lidera Demokratskog fronta i kandidat za predsjednika Crne Gore Andrija Mandić, kaže, da će, kako sada stvari stoje, biti drugog kruga izbora, te da će u toj trci, vjerovatno, učestovati on i aktuelni predsjednik države Milo Đukanović. Ipak, ukoliko Mandić ne prođe u drugi krug podržaće, kaže, kandidata parlamentarne većine. Intervju s Mandićem gledajte večeras u 20 sati i 30 minuta na Parlamentarnom kanalu.*“

U nastavku je emitovana izjava predsjedničkog kandidata g. Andrije Mandića.

Andrija Mandić: „*Snažno ću pozvati sve pristalice, glasače da podrže onog kandidata koji je pripadao dosadašnjoj parlamentarnoj većini, a nalazi se u drugom krugu. Lično ću se ponuditi njemu i svo rukovodstvo Demokratskog fronta i koalicije Za budućnost Crne Gore kako god procijene da im može biti na korist i naše javno angažovanje, učesće na njihovim tribinama stojimo na raspolaganju. Uložit ću istu energiju za njegovu pobjedu koliko ulažem sada za svoju.*”

4. Emiter je, dana 14. marta 2023. godine emitovao informativni program „Dnevnik” u terminu od 19:29:15 do 20:03:39 sati (34 minuta 24 sekunde) i u okviru istog, u terminu od 19:36:03 do 19:37:56 sati (1 minut 53 sekunde) dio posvećen predsjedničkim izborima. Tokom navedenog segmenta, u terminu od 19:36:09 do 19:37:03 sati (54 sekunde), emitovano je medijsko predstavljanje predsjedničkog kandidata g. Gorana Danilovića, u formi izvoda iz intervjua datog emiteru. Opis priloga dat je u nastavku.

Najava (voditeljka u studiju): „*Predsjednički kandidat Ujedinjene Crne Gore Goran Danilović kaže da predsjednik države mora biti korektivni faktor koji bi otvarao sve teme koje dijele društvo. U intervju Televiziji Crne Gore koji emitujemo u 20 sati i 30 minuta na Parlamentarnom kanalu, Danilović je rekao da mu je prioritet da bude drugačiji od svih dosadašnjih predsjednika.*”

U nastavku je emitovana izjava predsjedničkog kandidata g. Gorana Danilovića.

Goran Danilović: „*Dolazi to vrijeme kad se mora vratiti iz neke epske forme koja je zloupotrebljena da je predsjednik, ustvari, izabran da bude vođa jednog naroda. Mislim da to moramo da ostavimo iza sebe, ni vođa, ni gospodar, nego iskreno, neko ko je svjestan činjenice koga predstavlja. Narod koji nije ni super-bogat, koji duhom nije siromašan, narod koji je zaslužio da dobije nekoga u koga ima povjerenja.*”

5. Emiter je, dana 15. marta 2023. godine emitovao informativni program „Dnevnik” u terminu od 19:29:14 do 19:56:45 sati (27 minuta 31 sekund) i u okviru istog, u terminu od 19:32:51 do 19:34:48 sati (1 minut 57 sekundi) dio posvećen predsjedničkim izborima. Tokom navedenog segmenta, u terminu od 19:32:57 do 19:33:57 sati (1 minut), emitovano je medijsko predstavljanje predsjedničkog kandidata g. Alekse Bečića, u formi izvoda iz intervjua datog emiteru. Opis priloga dat je u nastavku.

Najava (voditeljka u studiju): „*Predsjednički kandidat Aleksa Bečić uvjeren je da će ući u drugi krug predsjedničkih izbora. Ukoliko se to ne desi, kazao je da je jasno da u drugom krugu neće podržati kandidata DPS-a. Intervju sa Bečićem pogledajte večeras od 20 sati i 30 minuta na Parlamentarnom kanalu.*”

U nastavku je emitovana izjava predsjedničkog kandidata g. Alekse Bečića.

Aleksa Bečić: „*Ja vjerujem i ja sam negdje uvjeren imamo zaista dobru kampanju, rastemo kontinuirano, posebno u posljednjih nekoliko dana i nedjelja, da ćemo ući u drugi krug predsjedničkih izbora i usmjereni smo negdje ka tome. Mislim da je veoma važno i veoma bitno da građani znaju da se 19. marta odlučuje o 2. aprilu. 19. marta se odlučuje o 2. aprilu i o budućnosti političke scene u Crnoj Gori za narednih nekoliko godina. Ali ono što sigurno znate, što vam je jasno, na bazi dosadašnjih odluka našeg kongresa jer smo mi jedina partija koja je na kongresu donijela odluku, kao najvećem partijskom organu, da nećemo ulaziti u bilo kakve varijante sa DPS-om, podržavati kandidate DPS-a.*”

6. Na početku i kraju programskih segmenata iz tačaka 1, 2, 3, 4 i 5 emitovana je, na punom ekranu, grafička insertacija „2023 PREDsjednički izbori”.
7. Centralna informativna emisija „Dnevnik” iz tačaka 1, 2, 3, 4 i 5 reemitovana je na Parlamentarnom kanalu, čiji je emiter osnivač.
8. Imajući u vidu odredbe Zakona o elektronskim medijima i Zakona o izboru odbornika i poslanika, Agencija je posebno vodila računa da li je nadležna da razmatra prigovor sa aspekta poštovanja obaveza propisanih pravilima emitera i Zakonom o izboru odbornika i poslanika, kojima je propisano da je emiter dužan da podnosiocima potvrđenih izbornih lista obezbijedi ravnopravno i svakodnevno besplatan prostor za emitovanje. Naime, sagledavajući citirane odredbe ovih zakona, utvrđuje se da primjenu odredaba Zakona o izboru odbornika i poslanika, koje se odnose na obaveze medija u predizbornoj kampanji, koje uključuju i one o obimu i oblicima medijskog

predstavljajući u programima javnih emitera (član 53a), prati i nadgleda Odbor za praćenje primjene ovog Zakona koji obrazuje Skupština Crne Gore, dok poštovanje pravila koje je donio emiter kontroliše Savjet emitera. Sa druge strane, u Zakonu o elektronskim medijima ne postoji slična norma, tako da Agencija, kao organ nadležan za sprovođenje ovog zakona, nema nadležnost za preduzimanje mjera u vezi sa predmetnim prigovorom, osim sa aspekta poštovanja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima.

9. Uvažavajući pravo na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da, u skladu sa njegovom uređivačkom politikom, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost, te da objavljuje i prenosi informacije, vodeći računa da pri tome ne prekrši propise, odnosno da se pridržava osnovnih načela i propisanih standarda.
10. Analizirajući pomenute programske segmente koji su emitovani tokom nekoliko dana uzastopno, utvrđuje se da emiter nije favorizovao bilo kojeg od kandidata, jer je svakom kandidatu pojedinačno dao isti medijski prostor u informativnoj emisiji „Dnevnik 2“. Time je postigao da informativno-politički program bude pravičan i izbalansiran, jer je izvode iz intervjua sa svim kandidatima na predsjedničkim izborima objavljivao u približno jednakom trajanju, u nizu istih programskih sadržaja, cjelovito, nepristrasno i blagovremeno informišući javnost o njihovim idejama i aktivnostima.
11. Nijesu osnovani navodi podnosioca prigovora da su predmetne izjave mogle biti emitovane „... u okviru glavnog izbornog bloka koji se emituje na Parlamentarnom kanalu iza Dnevnika 2 u okviru predviđena 3 minuta za predstavljanje poruka kandidata“. Naime, blok na koji ukazuje podnosilac prigovora je, saglasno članu 53a Zakona o izboru odbornika i poslanika, namijenjen 3-minutnim izvještajima sa promotivnih skupova kandidata. Raspoređivanjem predmetnih saegmenata u taj blok emiter bi neosnovano iskoristio dio besplatnog vremena na koje kandidat ima pravo po zakonu.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da podneseni prigovor nije opravdan, da emiter nije prekršio obaveze vezane za proizvodnju informativnog programa, odnosno da u predmetnom slučaju nije prekršen Zakon, ni Pravilnik o programskim standardima u elektronskim medijima.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donijela odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Pripremila: Anastazija Perović
Odobrila: Jadranka Vojvodić

Dostavljeno:

- NVO „Media centar“
- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crna Gore“
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva